

Leo Trotskij

Soldat- och arbetar-juntor

13 mars 1931

Några ord om soldat-juntor. Skulle ni vilja se dem uppstå som *oberoende* organisationer? Detta är en mycket allvarlig fråga, där det redan från början krävs att man stakar ut en bestämd handlingslinje, men där man givetvis även förbehåller sig rätten att införa korrigeringar om erfarenheten visar att det behövs.

I Ryssland 1905 nådde man inte den punkt då soldat-sovjeter bildades. Soldat-deputerade förekom i arbetarsovjeter, men det hade bara en tillfällig karaktär. År 1917 spelade soldat-sovjeter en gigantisk roll. I Petrograd kombinerades soldat-sovjeten med arbetar-sovjeten från allra första början. Dessutom var soldaterna den överväldigande majoriteten. I Moskva existerade arbetar- och bonde-sovjeterna oberoende av varandra. Men det var i huvudsak av organisatoriska skäl: den enorma armén bestod då av mellan 10 och 12 miljoner bönder.

I Spanien har vi en fredstidsarmé som är obetydlig i jämförelse med befolkningen, eller till och med i jämförelse med proletariatet. Är uppkomsten av oberoende soldatsovjeter oundviklig under dessa förhållanden? Ur den proletära politikens synvinkel är vi intresserade av att dra in soldat-delegaterna i arbetar-juntorna i den mån de senare skapas. Juntor som bara består av soldater kan endast uppstå när revolutionen när sin kulmen, eller efter dess seger. Arbetar-juntor kan (och bör!) uppstå tidigare, på basis av strejker, bojkott av *Cortes*, eller senare, på basis av valdeltagande. Vi kan därför dra in soldat-delegater i arbetar-juntorna långt innan soldaterna kan skapa juntor. Men jag går vidare: om vi i tid tar initiativ till och skapar arbetar-juntor och försäkrar oss om deras inflytande på armén, då kanske vi kan förhindra att det uppstår *oberoende* soldat-juntor som riskerar att falla under inflytande av karriärofficerare snarare än av revolutionära arbetare. Den spanska arméns litenhet och lilla betydelse talar för ett sådant perspektiv. Men, å andra sidan har denna lilla armé sina oberoende revolutionära politiska traditioner – mer än i något annat land. I viss mån kan detta störa soldaternas representation via arbetar-juntor.

Du ser att när det gäller denna fråga har jag valt att inte uttrycka mig kategoriskt; och jag tvivlar på att de kamrater som befinner sig nära situationen kan ta ett kategoriskt beslut här. Jag skulle snarare vilja att man tar frågan under beaktande; ju förr breda kretsar av avancerade arbetare börjar diskutera nyckelfrågorna, desto lättare blir det att lösa dem. I varje fall bör inriktningen vara att införliva soldat-delegaterna i arbetarråden. Om det bara skulle vara delvis framgångsrikt, skulle även det vara bra. Men just med detta i åtanke, bör man i tid och i detalj studera stämningarna inom armén, olika vapengrenar och olika vapenslag.

Sammanfattningsvis skulle det vara bra att gemensamt försöka göra upp en politisk karta över Spanien i syfte att mer exakt bestämma styrkeförhållandena i varje region, och förhållandet mellan regionerna. En sådan karta bör också innehålla arbetardistriktet, de revolutionära centra, de fackliga och partiorganisationerna, garnisonerna, styrkeförhållandena mellan de röda och de vita, distriktet bonderörelser, etc. Oavsett hur få de oppositionella kan vara till antalet, så de kan det på olika platser ta initiativ till en sådan studie, i samarbete med de bästa företrädarna för andra arbetargrupper. På så sätt skulle delar av revolutionens generalstab skapas. Den centrala kärnan skulle ge detta arbete en nödvändig enighet och sammanhållning. Detta förberedande arbete, som vid första anblicken kan förefalla vara ”akademiskt”, kommer att få en enorm, kanske till och med avgörande, betydelse i framtiden. I en epok som den Spanien nu genomgår, är slöseri med tid den största av synder.

[Utdrag ur brev till A Nin. Ingick i broschyren *The Spanish Revolution in Danger*, utgiven av Pioneer Publishers, New York 1931]

Översättning: *Martin Fahlgren*

Till innehållsförteckningen för artikelsamlingen [Trotskij om Spanien](#)